

Erdély
ALAPÍTVÁ 1892-BEN

Új sorozat, 72. szám
2014/11.

Megjelenik havonta

Az Erdélyi Kárpát-Egyesület
– Kolozsvár 1891 Értesítője

Szerkesztők:
Tóthpál Tamás
(tothpaltamas@gmail.com)
Pál Gyöngyi

Hírek

VÉGLEGES AZ ADY
ENDRE-TÚRA ÚTVONALA

■ November 15-én Kiss János és Jankovics Tibor a Réz-hegységben a 25 km hosszú, Körösfeketető–Seredos-vízkelet–Fekete Ponor-tető–Berettyó forrás–Kisberettyó–Bogomir tanya–Sámán-völgy (a helyiek Jderának nevezik)–Csucsá utvonulat járta le. Másnap a Vlegyásza hegységben található Bárburaş-csúcsról (901 m) leereszkedtek a feketetői vásár színhelyére, így lezárva a leendő Ady Endre emléktúra 45 km-es szakaszának előzetes lejárását. (k. j.)

ERDÉLYBEN A MAGYAROK
A VILÁG NYOLCEZRESEIN

■ Az EKE folytatni kívánta az Eröss Zsolt által útnak indított őszi előadássorozatot. Társainak, Kollár Lajosnak és Mécs Lászlónak köszönhetően, a nyolc erdélyi várost érintő idei körúton november 19-én Kolozsváron, a Báthory-líceum dísztermében mintegy 80 érdeklődő köstölhott bele a sarkvidék életébe. A Grönland-film bemutatta a háromtagú magyar expedíció 2001-es útját, mely során 30 nap alatt 650 km-es távot tettek meg, keletről nyugatra. A *hegyek szerepe életünkben* című előadásában Mécs László mutatott be érdekes összegzést a hegymászás múltjáról, a hegyek magasság szerinti osztályozásáról. Kiderült: Földünk legmagasabb csúcsa, az Everest a maga 8850 méterével eltörpülne a Mars 27 km magas hatalmas pajzsvulkánja – egyúttal a Naprendszer eddig ismert legmagasabb hegye – mellett. A hegymászók másnap három kolozsvári iskolában tartottak rendhagyó földrajzórákat, összesen közel 500 diáknak. (v. á.)

MEGJELENT AZ IDEI
UTOLSÓ ERDÉLYI GYOPÁR

■ Tartalmából: Beszámoló a II. Várfalvi Termésnapról; Élménydús nyár 2500 felett; Kirándulások a Kelemen-havasok alpesi vidékén; Az Őriáspince-tető; A Keresztény-havas Természetvédelmi Terület; Külföldi túra az Alpokba; Az EKE hajdani pilisi és ponori menedékházai; Vámszer Géza és a csíki turistaszkodás; A nagyutsnádi Bagoly borvíz; Szobrászok és lelkészek Bácsfaluban. Az Erdélyi Kárpát-Egyesület kiadványát keresse az EKE helyi szervezeteinél.

Késő őszi kirándulás Csucsára

A SZERZŐ FELVÉTELEI

Kilátás a Hârşu-tetőről

PÁL GYÖNGYI

Ebben az évben szép hosszú volt az ős. Szeptembertől minden hétvégén az időjárás kedvezett a természet kedvelőinek. Eső alig volt, többnyire felhőtlen kék ég, ragyogó napsütés csalogatott ki a természetbe, hétről hétre megcsodáltuk az erdők őszi tarkabarka levélkontösét. Bár már november vége felé járunk, még nem hullatták el lombjaikat a fák, még mindig színesek az erdők.

November 15-én reggel 7.40 órakor Csucsára indultunk a váradi vonattal, ebben az órában még köd borít mindent, ez őszzel gyakori jelenség, de mikor Csucsán leszállunk a vonatról, már napsütés fogadott.

Az állomásról először a csucsai EKE-házhoz indulunk. Az EKE – Kolozsvár 1891 tavaly vásárolta meg kulcsosháznak (két ház, gazdasági épület és a hozzájuk tartozó telek), a nagyobbik ház tetőzetét még múlt ősszel kijavították, idén a kisebbik ház és a gazdasági épület tetőzete került sorra. A szobák kifejtve, matracokkal ellátott emeletes ágyakkal berendezve, a konyhában szekrény, edények, poharak, asztal, aragázkályha, jégsekreény, egy közeli forrásból a vizet is bevezették. A bútorok nagy részét a tagság adományozta. Jelenleg az ereszcsonak és a kerítés rendbehozatalán a sor. Sajnos a meghirdetett köz munkákon csak nagyon ke-

vesen vesznek részt, pedig akad még bőven tennivaló.

A környéken bejárható túrák útvonalait Kiss János állította össze, lemérte a távolságokat, szintkülönbségeket és a megtételükhöz szükséges időt. Több mint 30 túraútvonalat állított így össze, könnyű, közepes, nehéz és nagyon nehéz túrákra osztva. A rövidebbek 8–10 km körül vannak, a legnehezebb eléri a 44,50 km-t. Ezek a túrák a Sebes-Körös jobb oldalán levő Körösfeketető, Negrii-völgy, Ponor-rét, Almács-

ka (Merişorului) tető, a két Berettyó forrás, illetve a Poicu patak közötti területen haladnak keresztül, a Sebes-Körös bal oldalán pedig a Nagy-hegyig (Dealul Mare, 1076 m) jutnak el. Szeptember utolsó hétvégéjén az Ady Endre emléktúrákat szervezte meg Kiss János.

November 15-ére két gyalogtúrát hirdettünk meg. Egy hosszabb, nehezebb Kiss János vezetésével Körösfeketetőről indult, a Fekete Ponor három vízkeletéhez (Seredos, Berety-

tyó, Kisberettyó), 25 km-t tesznek meg, 900 m szintkülönbséggel, az éjszakát a csucsai házban töltik, és másnap folytatják a túrázást. A másik könnyebb túra, 12 km, 500 m szintkülönbséggel, Csorba Anikó vezeti a Hârşu-gerinc–Germin-völgy–Mileşestiek-völgye felé. Sajnos a túrákon is gyenge a részvétel, pedig igazi turistacsalogató idő van, talán az utolsó szép meleg őszi hétvége ebben az évben, a következő hétre már esőket és hideget mondanak az előrejelzések. A város zaja után jólesik a vidéki csend, a fű sok helyen még zöld, még nyílnak a százszorszépek, az őszi kikericsek, margaréták, még harangvirágot is látunk. Az erdő még mindig tarka, de lassan már lehullnak a levelek. Déli fekvésű oldalon járunk, melegen süt a nap, csak az árnyékosabb helyeken van hűvös. A nem túl magas (684 m) Hârşu-tetőről csodáljuk a szép kilátást, minden irányba messze ellátni. Nyugatra a Réz-hegység, a Mágura Mare csúcs (917 m), tovább a Cornu-csúcs (903 m), a Dealu Ponor (801 m), északra a szilágysági dombvidék, keletre a Meszes, melynek piramis alakú csúcsa, a Perjei Magura (Vf. Mágura Priei, 996 m) már messziről látható. Utóbbi a hegyvonalat legmagasabb csúcsa, déli irányban a Sebes-Körös völgye, mögötte a Vlegyásza előhegyei.

Visszatérünk Csucsára, délután 5 órakor indul a vonatunk Kolozsvárra, de előtte még sétálunk egyet a Sebes-Körös partján, a régi szekérúton, és terveket szövünk a jövő évre, elhatározzuk, hogy többet kirándulunk erre a szép vidékre.

A legkitartóbbakat az ős sem riasztja el a kirándulástól

Őszi EKE-gyerektúrák Kolozsvár környékén

VERES M. ZOLTÁN

Az Almási vár nyergében

A májusi népszerű Riszeg-tető túrája után őszel is folytatódott a kolozsvári gyerektúrák sorozata. Szeptemberben az Almási várhoz, októberben a bükki Pásztor-forráshoz, novemberben az adrenalinparkba kirándultunk.

VERES ÁGNES

Szeptember 27-én ragyogó nap-sütésben 61 személy, köztük 31 két és kilenc év közötti gyerek kapaszkodott fel Váralmásról az Almási (vagy Dezső) vár ma is látható romjához. Miután Lukács József történész bemutatta a vár történetét, a vár alatti tisztáson került sor a gyerekek által különösen kedvelt tűzrakásra, szalonnasütésre, focizásra, ját-szásra, sőt egy békés imádkozó sáska hosszú percekén át törté-nő alapos megfigyelésére is. Fa-

latozás után a gyerekeknek kis tasakokba zárt magvakat, diót, mogyorót, kukoricát kellett fel-ismerniük, tapintással. Október 25-én Kolozsvár népszerű kirándulóhelyének, a Bükknek egy kedvelt, de vi-szonylag kevesek által járt szeg-letébe kirándultunk, a Pász-tor-forráshoz. A borongós idő biza eléggé elvette kicsik-na-gyok kedvét, így mindössze 11 apró, 2 és 6 év közötti gyerek és 12 felnőtt vágott neki a kb. 6 km-es útnak a monostori végál-lomástól. A Pásztor-forrás tiszt-

tásán bokrok határolta „szepa-réban” raktunk tüzet, és ekkor-a a felhők közül már a nap is előkacsintott. Megtekintettük a jelenleg kiszáradt forrást, majd a napsugarak simogatását él-vezve többek között a gyerektú-ra-indulót, a Somvirággal, ka-kukkfűvel című éneket is eléne-keltük. November 9-én a meleg őszi napokat kihasználva a Kolozsvár mellett adrenalinparkba látogattunk el. Beöltözés és a megfelelő kiképzés után 35 gyerek próbálta ki ügyességét a 12 magaslati kötélpálya há-rom gyerekpályáján. Az izgal-mas kétórás mozgás után jutott még erő egy közös szalonnasü-tésre is.

Elődeikről emlékeztek meg a kolozsvári ekések

JANKOVICS TIBOR

■ November másodikán a kolozsvári ekések a régi és az újjáalakult EKE elhunyt tagtársairól emlé-keztek meg. Sáska Pál és Szócs Miklós vezetésével a Házsongárdi temetőben gyűjtottak gyertyát az EKE nagyjainak. Együttal Sáska Pál azon kezdeményezését is felkarolták, hogy – akár az elmúlt évek-ben Merza Gyula kolozsvári, vagy a Bors Mihály szindi sírját – megemlékező rendezvények keretében, egy-egy gypáros fémplakettel jelöljék meg minél többnek a sírját. Egy másik társaság Szatmári Béla vezetésével a Bükkben, a Feleki keresztnél helyezte el idén is, de immár évek óta, a minden néhai ko-lozsvári turistára és kirándulóra emlékező koszorút. (t. t.)

Decemberi rendezvények

- **December 2. (kedd) és a továbbiakban minden kedden:** 20 órától korcsolyázást kedvelőkkel találkozó a CORA üzletház parkoló-jában. Szervező: Ambrus Tibor (EKE-tagoknak 20%-os kedvezmé-nyes belépő a korcsolyapályára).
- **December 3. (szerda):** „Testet épít, lelket szépít a természetjá-rás” (12 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Tú-ravezető: Székely Lavotta ♦ 18 órától közgyűlés az Apáczai-líce-umban.
- **December 6. (szombat):** Merza Gyula megemlékezés és Miku-lás-túra a Bükkben (10 km). Találkozás 10 órakor a monostori vég-állomáson. Túravezető: Kovács D. Zsuzsa.
- **December 6–7. (szombat–vasárnap):** Csucsai Mikulás-napok, kétnapos túra: Csucsá–Hárşu-gerinc–Germin-völgy–Mileşestiek-völgye–Csucsá (12 km, 500 m szintkülönbség, menetidő 5 óra); Csucsá–Szurdok völgy–Odomir-gerinc–Csucsá (13 km, 500 m szintkülönbség, menetidő 5 óra). Túravezető: Kiss János. Érdek-lődni, bejelentkezni telefonon.
- **December 7. (vasárnap):** Révi-szoros, gyalogtúra (15 km). Ta-lálkozás 7.15 órakor a nagyállomáson (Transferoviar vonattal). Tú-ravezető: Szima Márton ♦ Kiskocsis kirándulás a Vlegyászára (25 km, 1300 m szintkülönbség). Túravezető: Ambrus Tibor. Érdek-lődni telefonon.
- **December 9. (kedd):** 20 órától korcsolyázás, részletek az első bekezdésben.
- **December 10. (szerda):** „Testet épít, lelket szépít a természetjá-rás” (12 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Tú-ravezető: Székely Lavotta ♦ Túravezetők tanácskozása és választ-mányi gyűlés 18 órától a székházban. Óév-búcsúztató. Szeretettel várjuk a már nem aktív túravezetőket is.
- **December 12–14. (péntek–vasárnap):** Kirándulás Dornavátrára. Túravezető: Vas Géza. Érdeklődni telefonon.
- **December 13. (szombat):** Borforraló túra a Bácsi-torokban. Ta-lálkozás 9 órakor a Törökvágás tetején (8 km). Túravezető: Szilágyi András. Ugyanoda vezet túrát Márton Erzsébet, találkozás a Szé-chenyi téri 31-es busz megállójában 10 órakor.
- **December 14. (vasárnap):** Torockó–Kőközi-szoros–Nyírmező–Nagyenyed (borkóstoló). Kiskocsis kirándulás, gyalog 15 km, ta-lálkozás 8 órakor a Flip előtt. Túravezető: Vlád Pál. Érdeklődni te-lefonon.
- **December 16. (kedd):** 20 órától korcsolyázás, részletek az első bekezdésben.
- **December 17. (szerda):** Évzáró túra a Cérna-forrásnál (10 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Túravezető: Szé-kely Lavotta.
- **December 20–22. (szombat–hétfő):** Mikrobuszos kirándulás Gyulára. Programos fürdőtúra. Túravezető: Vas Géza. Érdeklődni telefonon.
- **December 23. (kedd):** 20 órától korcsolyázás, részletek az első bekezdésben.
- **December 24. (szerda):** Duma-túra (8 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Túravezető: Székely Lavotta.
- **December 27. (szombat):** Karácsonyi séta a Sáros-bükkben (20 km, 400 m szintkülönbség). Találkozás 8.30 órakor a Hajnal ne-gyedben a 35-ös végállomásán, vagy 9.30 órakor a Hintás-fánál. Túravezető: Kiss János.
- **December 29. (hétfő):** Rekető–Izsár–Pape–Hidegszamos-üzem (13 km, 600 m szintkülönbség, menetidő 6 óra) távolsági busszal. Túravezető: Kiss János. Érdeklődni telefonon.
- **December 30. (kedd):** 20 órától korcsolyázás, részletek az első bekezdésben.
- **December 31. (szerda):** Duma-túra (8 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Túravezető: Székely Lavotta. ♦ **Decem-ber 31.:** EKE-SZILVESZTER az Apáczai-líceum dísztermében. Je-lentkezni a székházban a szolgálatos napokon vagy december 3-án a közgyűlésen.
- **December 31–január 2. (szerda–péntek):** Csucsai szilveszter. Szervező: Kiss János. Korlátozott létszám, érdeklődni telefonon.
- **Január 2. (péntek):** Évnyitó túra a Rejtett-forráshoz (6 km), talál-kozás 10 órakor a monostori végállomáson. Túravezető: Bagaméri Tibor.
- **Január 3. (szombat):** Hagyományos Árpád-csúcs túra (20 km, 400 m szintkülönbség). Találkozás 10 órakor a Monostori végálló-máson. Túravezető: Kiss János.
- **Január 7. (szerda):** Péter (Plecska)-gerinc (9 km), találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Túravezető: Székely Lavotta ♦ 18 órától közgyűlés az Apáczai-líceumban.
- **Szolgálatos napok a székházban** (Kolozsvár, Cardinal Iuliu Hossu/Fürdő utca 20. sz., 13-as ajtó): hétfőn, csütörtökön 17–18 óra, kedden 10.30–12.30 óra között. ♦ **EKE fotóklub:** minden ked-den 17 órától a székházban. ♦ **Könyvtár:** minden csütörtökön 17–18 óra között a székházban. A rendezvényekre minden érdeklődőt szeretettel várnak.
- **Január 16–17.:** Vonatos kirándulás Csíkszeredába a Best 100 Nemzetközi fotóművészeti kiállításra. Túravezető: Vas Géza. Ér-deklődni telefonon vagy e-mail-en vasgeza@gmail.com
- **Január 17–18.:** Kirándulás a Bălea-tónál levő Jég szállóhoz. Tú-ravezető: Szócs Miklós.

TÚRAVEZETŐK, SZERVEZŐK ELÉRHETŐSÉGEI

Ambrus Tibor 0722-377622; Bagaméri Tibor 0742-776930; Kiss Já-nos 0364-807639; Kovács D. Zsuzsa 0747-070790; Márton Erzsébet 0742-037179; Székely Lavotta 0748-036290; Szilágyi András 0742-625130; Szima Márton 0766-703575; Szócs Miklós 0740-061741; Vas Géza 0742-659570; Vlád Pál 0264-435866; Titkár: Etédi József 0745-029946 és Székely Lavotta.